

کارنامک

□ مشخصات فردی

نام و نام خانوادگی : ذات‌الله نیک‌زاد

تاریخ و محل تولد: ۱۳۵۲، آمل

نشانی: تهران، تقاطع خیابان امام خمینی، ابتدای خیابان سی تیر، پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری

z.nikzad@richt.ir

zatnikzad@yahoo.com

□ سوابق تحصیلی

۱۳۹۸- دکترای مرمت و احیای بناها و بافت‌های تاریخی، دانشگاه هنر اصفهان

۱۳۸۴- کارشناسی ارشد مرمت و احیای بناها و بافت‌های تاریخی، دانشگاه تهران، دانشکده هنرهای زیبا

۱۳۷۹- کارشناسی مرمت بناهای تاریخی، مرکز آموزش عالی میراث فرهنگی

□ مسئولیت‌ها

عضو هیأت علمی پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری

۱۴۰۲ - ۱۴۰۴: معاون پژوهشی پژوهشگاه

۱۳۹۵ - ۱۴۰۲: مدیر گروه بافت‌های تاریخی پژوهشکده ابنیه و بافت‌ها

۱۳۸۶ - ۱۳۸۳: سرپرست گروه معماری پژوهشکده ابنیه و بافت‌ها

۱۳۹۲ - ۱۳۸۶: مدیر پایگاه پژوهشی شهر تاریخی میبد

۱۳۸۹ - ۱۳۸۷: سرپرست پایگاه پژوهشی شهر تاریخی یزد

۱۳۹۱ - ۱۳۸۸: معاون میراث فرهنگی استان یزد

۱۳۹۶ - ۱۳۹۱: مدیر داخلی و معاون سردبیر مجله‌ اثر

□ عضویت‌ها

۱. «عضو پیوسته و عضو هیأت مدیره کمیته ملی ایکوموس (ICOMOS) ایران». ۱۳۹۹ تاکنون

۲. «عضو کمیته ثبت و حریم آثار ملی منقول»، ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۸

۳. «عضو کمیته علمی دومین کنگره بین‌المللی معماری دست‌کند». ۱۳۹۴ و ۱۳۹۷

۴. «عضو کمیته علمی سومین کنفرانس بین‌المللی باستان‌شناسی و حفاظت در امتداد راه ابریشم». ۱۳۹۷

۵. «عضو شورای فنی میراث فرهنگی استان یزد». ۱۳۹۶ - ۱۳۹۹

۶. «عضو هیأت راهبردی پایگاه جهانی شوش و چغازنبیل». از ۱۳۹۸ تاکنون

۷. «عضو هیأت راهبردی پایگاه باغ ایرانی». از ۱۳۹۸ تاکنون

□ طرح‌های پژوهشی

۱. «پژوهش و بررسی و طرح ساماندهی گنبد ناصرالحق آمل (دوره تیموری) و طراحی محوطه»، دفتر فنی معاونت حفظ و احیای سازمان فرهنگی کشور، ۱۳۷۹.
۲. «پژوهش و بازشناسی عمارت اعیانی کیش»، مشترک با مجید مرادی، زیر نظر خانم زرین‌تاج شیبانی، پروژه محور فرهنگی - تاریخی جزیره کیش، سال ۱۳۷۹.
۳. «پژوهش معماری مسجدجامع میبد» (فصل نخست) زیر نظر خانم زرین‌تاج شیبانی، پایگاه پژوهشی شهر تاریخی میبد، ۸۱-۱۳۸۰.
۴. «بررسی معماری دژ الموت و تهیه طرح حفاظت از بخش‌های کاوش شده»، پایگاه پژوهشی الموت، ۱۳۸۱.
۵. «پژوهش پس از کاوش در مسجد کهن کیش»، زیر نظر خانم زرین‌تاج شیبانی، پروژه محور فرهنگی - تاریخی جزیره کیش، ۸۱-۱۳۸۰.
۶. «دامه پژوهش معماری در مسجدجامع میبد»، پایگاه پژوهشی شهر تاریخی میبد، سال ۱۳۸۳ - ۱۳۸۲.
۷. «پژوهش فصل نخست مسجد جامع گلپایگان» (بررسی متون تاریخی، گردآوری مدارک و اسناد و برنامه‌ریزی پژوهش و نتایج کاوش). گزارش پژوهش با زرین‌تاج شیبانی، همکاری مشترک ایران و آلمان. پژوهشکده ابنیه و بافت‌های تاریخی - فرهنگی و دانشگاه اتو فردریش بامبرگ، ۱۳۸۵.
۸. «پژوهش معماری امامزادگان ۷۲ تن ساروق»، مشترک با خانم زرین‌تاج شیبانی، پژوهشکده ابنیه و بافت‌های تاریخی - فرهنگی، ۱۳۸۵.
۹. «مستندسازی و پژوهش روستای آتان الموت»، با مجید مرادی و فرهاد نظری، سازمان میراث فرهنگی و گردشگری، ۱۳۸۵.
۱۰. «طرح ساماندهی و بهسازی روستای آتان الموت»، با مجید مرادی و فرهاد نظری، بنیاد مسکن قزوین، ۱۳۸۵.
۱۱. مدیر «طرح پژوهشی باغ‌های دولت‌آباد یزد و پهلوان‌پور مهریز» در پرونده ثبت جهانی باغ ایرانی، پایگاه پژوهشی شهر تاریخی یزد و دفتر ثبت آثار و حفظ و احیاء میراث معنوی و طبیعی. ۱۳۸۹.
۱۲. انجام طرح «وصف میبد در تاریخ مکتوب»، با همکاری مهناز کوچکی. پایگاه پژوهشی شهر تاریخی میبد، ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۱.
۱۳. انجام طرح «پژوهش میراث کشاورزی میبد»، پایگاه پژوهشی شهر تاریخی میبد، ۱۳۸۹.
۱۴. طرح «پژوهشی معماری بوکنی میبد، گونه‌ای از معماری کنده در ایران»، پژوهشکده ابنیه و بافت‌های تاریخی فرهنگی. ۱۳۹۲.
۱۵. طرح «گردآوری و بررسی قوانین مربوط به شهرها و روستاهای تاریخی ایران»، پژوهشکده ابنیه و بافت‌های تاریخی فرهنگی. ۱۳۹۳.
۱۶. طرح «پژوهش مسجدجامع قروه» (بررسی متون تاریخی، گردآوری مدارک و اسناد، بررسی میدانی و گزارش تحلیلی)، همکاری مشترک ایران و آلمان. پژوهشکده ابنیه و بافت‌های تاریخی - فرهنگی و دانشگاه اتو فردریش بامبرگ، عضو گروه ایرانی. ۱۳۹۴.
۱۷. طرح «حفاظت پس از کاوش در محوطه شهر کهن نیشابور» همکاری با هیأت کاوش باستان‌شناسی به‌سرپرستی خانم دکتر هاید لاله. ۱۳۹۷.
۱۸. طرح پژوهشی «مبانی طبقه‌بندی شهرهای تاریخی ایران»، پژوهشکده ابنیه و بافت‌های تاریخی فرهنگی. ۱۳۹۷.
۱۹. مدیر طرح پژوهشی «اطلس شهرهای تاریخی ایران و فهرست‌نامه شهرهای تاریخی ایران»، مجری طرح مرحله نخست: دکتر علی زمانی‌فرد، پژوهشکده ابنیه و بافت‌ها، ۱۳۹۶-۱۳۹۷.
۲۰. طرح «معماری و جزئیات اجرایی بناهای خشت و گلین، دخمه زرتشتیان ترک‌آباد یزد»، پژوهشکده ابنیه و بافت‌های تاریخی فرهنگی. ۱۳۹۷-۱۳۹۸.
۲۱. طرح پژوهشی «تحولات تاریخی شهر کرمان در سده هشتم هجری»، پژوهشکده ابنیه و بافت‌های تاریخی فرهنگی. ۱۳۹۹-۱۴۰۰.
۲۲. طرح پژوهشی «بررسی و تحلیل تحولات مسجد جامع میبد و نسبت آن با تحولات تاریخی شهر»، پژوهشکده ابنیه و بافت‌های تاریخی فرهنگی. ۱۴۰۰-۱۴۰۱.
۲۳. طرح پژوهشی «تحلیل منظر باغ دولت‌آباد در ارتباط با ساختار شهری یزد». هنداچ کویر یزد و پژوهشگاه میراث فرهنگی. ۱۴۰۲.
۲۴. طرح پژوهشی «ساغند، زیست‌بومی کهن در وادی کویر؛ سیر تحول تاریخی روستای ساغند یزد، با تأکید بر اسناد و شواهد تاریخی و محیطی». کتیبه فردا. ۱۴۰۲-۱۴۰۳.
۲۵. طرح پژوهشی سیمای تاریخی شهر آمل در تاریخ طبرستان؛ با رویکردی به خوانش تاریخ‌نامه‌های محلی در شناخت شهرهای تاریخی ایران. ۱۴۰۳-۱۴۰۴.

□ مقاله‌ها

۱. «بازشناسی مسجد عتیق شیراز»، زرین تاج شیبانی و ذات‌الله نیک‌زاد، *نامه پژوهشگاه میراث فرهنگی*، ضمیمه شماره تابستان ۱۳۸۳.
۲. «تجربه‌های مرمت در ایران، جابجایی سردر مدرسه عباسقلی خان مشهد»، *نامه پژوهشگاه میراث فرهنگی*، شماره ۱۰، سازمان میراث فرهنگی و گردشگری، ۱۳۸۴.
۳. «پژوهش معماری امامزاده عقیل در حسن‌آباد یاسوکنند بیجار»، ذات‌الله نیک‌زاد و عیسی اسفنجاری کناری، *مجموعه مقالات سومین کنگره تاریخ معماری و شهرسازی ایران - ارگ بم*، جلد نخست، سازمان میراث فرهنگی و گردشگری ۱۳۸۵.
۴. «معماری در دربار سلطان صاحبقران»، فرهاد نظری و ذات‌الله نیک‌زاد، *فصلنامه گلستان هنر*، جلد نهم، فرهنگستان هنر جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۸۶.
۵. «شیرازی معلم، بررسی ویژگی معلمی دکتر باقر شیرازی»، ذات‌الله نیک‌زاد، *فصلنامه گلستان هنر*، ویژه‌نامه به یاد سیدباقر آیت‌الله‌زاده شیرازی، فرهنگستان هنر جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۸۷.
۶. «کتابه مسجدجامع دهلی»، فرهاد نظری و ذات‌الله نیک‌زاد، *فصلنامه گلستان هنر*، جلد ۱۶، فرهنگستان هنر جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۸۸.
۷. «باغ دولت دولت‌آباد یزد»، ذات‌الله نیک‌زاد، *فصلنامه اثر*، شماره ۵۴، پژوهشگاه سازمان میراث فرهنگی و گردشگری، ۱۳۹۰.
۸. «باغ پهلوان‌پور مهریز؛ واپسین باغ ایرانی»، ذات‌الله نیک‌زاد، *فصلنامه اثر*، شماره ۵۵، پژوهشگاه سازمان میراث فرهنگی و گردشگری، ۱۳۹۰.
۹. «تحلیل معماری بوکنی میبد»، ذات‌الله نیک‌زاد، *فصلنامه اثر*، شماره ۵۹، پژوهشگاه سازمان میراث فرهنگی و گردشگری، ۱۳۹۱.
۱۰. مدخل «مدرسه خان شیراز»، ذات‌الله نیک‌زاد، *دائرةالمعارف بزرگ اسلامی*. حرف خ. در دست انتشار. ۱۳۹۳.
۱۱. «بازشناسی مسیر هجرت امام رضا(ع)؛ با استناد به آثار و اماکن تاریخی»، فرهاد نظری و ذات‌الله نیک‌زاد، *فصلنامه اثر* ۶۳، پژوهشگاه سازمان میراث فرهنگی و گردشگری، زمستان ۱۳۹۲.
۱۲. «بررسی زمینه‌های پیدایش مسجد جهان‌نمای دهلی» فرهاد نظری و ذات‌الله نیک‌زاد، *فصلنامه مطالعات شهر اسلامی*، شماره ۱۶ تابستان ۱۳۹۳.
۱۳. «قنوت منطقه یزد در قرن هشتم هجری بر اساس یک سند تاریخی (وقف‌نامه جامع‌الخیرات)»، ذات‌الله نیک‌زاد و فاطمه دانش یزدی، *فصلنامه اثر* ۶۵، پژوهشگاه سازمان میراث فرهنگی و گردشگری، تابستان ۱۳۹۳.
۱۴. «نقش معماری بوکنی در نظام فضایی نارین‌قلعه میبد»، ذات‌الله نیک‌زاد، *فصلنامه اثر*، ش ۷۰، پژوهشگاه سازمان میراث فرهنگی و گردشگری، پاییز ۱۳۹۴.
۱۵. «حفاظت معماری و نسبت آن با تاریخ معماری»، ذات‌الله نیک‌زاد و رضا ابویی، *دوفصلنامه مطالعات معماری ایران*، ش ۱۱، دانشکده معماری و هنر دانشگاه کاشان، بهار و تابستان ۱۳۹۶.
۱۶. «جستجویی در چیستی بنای مدرسه ضیائیه یا زندان اسکندر یزد»، ذات‌الله نیک‌زاد و مجتبی مهرعلی کردبچه، *فصلنامه اثر*، ش ۷۸، پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری، پاییز ۱۳۹۶.
۱۷. «تاریخ‌نویسی معماری ایران در خلال تجربه‌های مرمتی نیمه نخست سده چهاردهم هجری». ذات‌الله نیک‌زاد و رضا ابویی، *فصلنامه نامه معماری و شهرسازی*، ش ۲۴، دانشگاه هنر تهران، پاییز ۱۳۹۸.
۱۸. مدخل «قبه دوازده امام یزد»، ذات‌الله نیک‌زاد، *دائرةالمعارف بزرگ اسلامی*. حرف د. جلد ۲۴، ۱۳۹۸.
۱۹. مدخل «مسجد و مدرسه سپهسالار»، ذات‌الله نیک‌زاد و مجتبی مهرعلی کردبچه، *دائرةالمعارف بزرگ اسلامی*. حرف س، در دست انتشار. ۱۳۹۹.
۲۰. «وقف‌نامه حاجی رجبعلی بر مسجد جامع میبد»، ذات‌الله نیک‌زاد، *دوفصلنامه معماری اقلیم گرم و خشک*، ش ۱۱، بهار و تابستان ۱۳۹۹.
۲۱. «بازخوانی نقشه تاریخی نهر انتقال آب کرج»، ذات‌الله نیک‌زاد، *دوفصلنامه مطالعات معماری ایران*، ش ۱۸، پاییز و زمستان ۱۳۹۹.
۲۲. مدخل «رکنیه، مدرسه»، ذات‌الله نیک‌زاد، *دائرةالمعارف بزرگ اسلامی*. حرف س. ۱۴۰۰.
۲۳. «عبدالله قوچانی و تبیین شناسنامه بناهای تاریخی»، در *خبیر خطه خط: یادنامه استاد عبدالله قوچانی*، به‌اهتمام داریوش ذوالفقاری، تهران: خانه اندیشمندان علوم انسانی، ۱۴۰۰.
۲۴. «سیمای مسجد جامع عتیق شیراز در روزگار قاجاریه»، *فصلنامه گلستان هنر*، ش ۲۳، بهار و تابستان ۱۴۰۰.

۲۵. «فناوری ساخت و تحولات معماری دخمه زرتشتیان ترک‌آباد در اردکان یزد»، مجله معماری و اقلیم گرم و خشک، پاییز و زمستان ۱۴۰۰.
۲۶. «مساجد جامع کرمان؛ شناسایی و تبیین جایگاه شهری و تاریخی»، مجله مطالعات معماری ایران، پاییز و زمستان ۱۴۰۰.
۲۷. «پیدایش مساجد در یزد؛ بازشناسی معماری مساجد سده های نخستین منطقه یزد»، مجله معماری و اقلیم گرم و خشک، پاییز ۱۴۰۲.
۲۸. «تحلیل فضایی شهر کته از روزگار باستان تا سده‌های نخست هجری و پیوستگی آن با شهر یزد»، پژوهشنامه ایران باستان، زمستان ۱۴۰۲، دوره ۳، ش ۹.
۲۹. مدخل «عتیق شیراز، مسجد جامع»، ذات‌الله نیک‌زاد، دانشنامه جهان اسلام، حرف ع، ۱۴۰۳.
۳۰. «گونه شناسی معماری و الگوی پراکنش کبوترخانه های حوضه آبریز رودخانه زاینده رود، در شهرستان فلاورجان و مبارکه»، مجله معماری و اقلیم گرم و خشک، اردیبهشت ۱۴۰۳، دوره ۱۱، ش ۱۸.
۳۱. «بازخوانی تحولات تاریخی شهر کرمان، با تکیه بر شکل‌گیری و دگرگونی سازمان فضایی شهر تا پایان سده چهارم هجری»، مجله نامه معماری و شهرسازی، ش ۴۲، بهار ۱۴۰۳.
۳۲. «خدای خانه مسجد جامع عتیق شیراز؛ بنیاد بنا، تحولات تاریخی و پرسش از ماهیت معماری»، اثر، ش ۱۰۶، زمستان ۱۴۰۳.
۳۳. تاریخ شناسی معماری مسجد جامع آمل و نسبت آن با شهر در سده های نخست هجری. مجله مطالعات معماری ایران، انتشار برخط، تابستان ۱۴۰۵.

34. "The great Mosque of Golpaygan. Report on the first campaign". Lorenz Korn, Christian Fuchs, Anja Heidenreich, Philipp Schramm, Zatollah Nikzad and Zarrintaj Sheybani. *Archaeologische Mitteilungen aus Iran und Turan (AMIT)*. 2015.
35. "Fahraj Congregational Mosque". Zatollah Nikzad. *Encyclopedia Islamica*, vol 6, 2018, pp 651-655.

□ کتاب

۱. گفتار «مجموعه مسجدجامع کهن میبد»، ذات‌الله نیک‌زاد، در میبد شهری که هست؛ مجموعه پژوهش‌های معماری و شهرسازی، به کوشش: عیسی اسفنجاری کناری، ۱۳۸۴.
۲. کهن‌شهر کویر، به کوشش: لیلا ذاکر عاملی، سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان یزد. ذات‌الله نیک‌زاد: عضو هیأت مؤلفان، ۱۳۸۵.
۳. فرهنگ‌نامه معماری ایران در مراجع فارسی، جلد اول: اصطلاحات و مفاهیم، زیر نظر: سید محمد بهشتی و مهرداد قیومی بیدهندی، فرهنگستان هنر جمهوری اسلامی ایران. ذات‌الله نیک‌زاد: عضو گروه پژوهش، ۱۳۸۸.
۴. فرهنگ‌نامه معماری ایران در مراجع فارسی جلد دوم: اعلام، زیر نظر: سید محمد بهشتی و مهرداد قیومی بیدهندی، فرهنگستان هنر جمهوری اسلامی ایران. ذات‌الله نیک‌زاد: عضو گروه پژوهش، ۱۳۸۹.
۵. گفتار «معماری مظفریان» و «معماری گورکانیان»، ذات‌الله نیک‌زاد، در مجموعه هنر در تمدن اسلامی؛ معماری ۲، زیر نظر: مهرداد قیومی بیدهندی، انتشارات سمت، ۱۳۹۸.
۶. رساله موقع جغرافی مداین و تعریف ایوان کسری، نوشته محمد ایروانی در ۱۳۰۳ق، شرح و اهتمام ذات‌الله نیک‌زاد، ۱۴۰۱.
۷. تعامل مرمت و تاریخ معماری در ایران، ذات‌الله نیک‌زاد، فرهنگستان جمهوری اسلامی ایران، ۱۴۰۲.

□ جوایز

۱. پژوهشگر برتر سال ۱۳۸۴ پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری
۲. پژوهشگر برتر سال ۱۳۹۵ پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری
۳. پژوهشگر برتر سال ۱۴۰۲ پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری
۴. پژوهشگر برتر سال ۱۴۰۳ پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری
۵. کتاب سال جمهوری اسلامی ایران، شایسته تقدیر در بخش معماری و شهرسازی

□ راهنمایی پایان‌نامه

۱. مشاور پایان‌نامه کارشناسی ارشد با عنوان: حفاظت جامع از میراث معماری استحکامات شهری، مطالعه موردی: فن‌شناسی و مرمت حصار تاریخی شهر میبد. دانشگاه هنر تهران. ۱۳۹۹.
۲. راهنمایی پایان‌نامه کارشناسی ارشد با عنوان: مرمت و احیای خانه نیمایوشیج در تهران، با رویکرد حفظ ارزش‌های فرهنگی. نرگس آموزگار. دانشگاه معماری و هنر پارس. ۱۳۹۹.
۳. راهنمایی پایان‌نامه کارشناسی ارشد با عنوان: مرمت و احیای خانه ملک‌الشعرای بهار در تهران، با حفظ شأن ملی اثر. مریم حسین‌زاده. دانشگاه معماری و هنر پارس. ۱۴۰۰.
۴. راهنمایی پایان‌نامه کارشناسی ارشد با عنوان: مرمت و احیای خانه قصاب نژاد شوستر با رویکرد یکپارچگی با مجموعه تاریخی /فضل. ۱۴۰۰.
۵. راهنمایی پایان‌نامه کارشناسی ارشد با عنوان: مرمت، احیا و ساماندهی خانه رضاخان، با توجه به نوگرایی در خانه های تهران. سودابه مقدم میرشکاری. دانشگاه معماری و هنر پارس. ۱۴۰۱.
۶. راهنمایی پایان‌نامه کارشناسی ارشد با عنوان: حفاظت و ساماندهی دژ رشکان ری، با رویکرد حفظ منظر تاریخی فرهنگی. فاطمه صابری. دانشگاه معماری و هنر پارس. ۱۴۰۳.
۷. مشاور رساله دکتری با عنوان: تبیین نقش هندسه در شکل‌گیری فضای معماری دوران اسلامی، با مطالعه گنبدخانه‌های دوره سلجوقی. عارف عزیزپور شویی. رشته مرمت بناهای تاریخ. دانشگاه هنر تبریز. ۱۴۰۳.
۸. استاد راهنمای پایان‌نامه با عنوان: طرح حفظ و مرمت تزئینات پنهان معماری در کاخ عالی‌قاپوی اصفهان. مهدیس رضایی. رشته مرمت اشیای فرهنگی تاریخی - دانشگاه هنر اصفهان. ۱۴۰۴.